

OBSAH

Úvod

3. ročník

VÝKLADOVÝ SLOHOVÝ POSTUP (Natália Ihnátková)

Útvary výkladového slohového postupu /9

Výklad. Kompozícia výkladu /9

Indukcia /10

Dedukcia /10

Analógia /11

Programovaný výklad /13

Rozbor výkladového textu /16

Výklad v prácach stredoškolskej odbornej činnosti (SOČ) /18

Štylizácia výkladového textu /20

Podstata logického myslenia a vyjadrovania /20

Logické myslenie, dokazovanie, argumentovanie a presvedčanie /22

Test logického myslenia /25

Jazykové vyjadrenie kauzálnych vzťahov /26

Chyby v štylizácii ako chyby logického myslenia /30

Úvaha /32

Charakteristika úvahy a jej formy /32

Úvaha, uvažovanie v bežnom živote. Motto /35

Rozbor vzorových textov /40

Recenzia, náučná kritika /43

Preskúšajte sa /47

Riešenie testov /48

NÁUČNÝ ŠTÝL (Natália Ihnátková)

Internacionalizácia, formalizácia a popularizácia náučného štýlu /49

Lexika náučného štýlu /51

Morfológia a syntax náučného štýlu /52

Preskúšajte sa /58

SLOVENČINA A ČEŠTINA (Natália Ihnátková)

- Súčasný česko-slovenský jazykový vzťah /59
 Základné rozdiely medzi slovenčinou a češtinou /60
 Hláskoslovie a výslovnosť /60
 Tvaroslovie a skladba /61
 Slovná zásoba (lexika) /61
 Problém dvojjazykovosti v ČSSR /66
 Preskúšajte sa /68

ZVUKOVÁ A GRAFICKÁ STRÁNKA SLOVENČINY (Eugénia Bajzíkóvá)

- Vzťah fonetiky a fonológie /70
 Fonéma, hláska a graféma /70
 Vývin písma /71
 Spisovná výslovnosť (ortoepia)* /73
 Prozodické vlastnosti reči – intonácia /76
 Kvantita (dĺžka) /76
 Pauza (prestávka) /76
 Tempo reči (rýchlosť) /77
 Rytmus /77
 Intenzita hlasu (sila) /78
 Prízvuk /78
 Dôraz a vetný prízvuk /79
 Melódia /80
 Hlasový register (výška hlasu) /81
 Slovenský pravopis (ortografia) /81
 Pravopis i – y /83
 Záverečné úlohy /85
 Preskúšajte sa /85

4. ročník**ZÁKLADY RÉTORIKY. REČNÍCKY VÝCVIK (Natália Ihnátková)**

- Dejiny rétoriky (stručný prehľad) /89
 Rečnícky štýl a jeho žánre /91
 Fázy (etapy) tvorenia prejavu /92
 Zhromažďovanie faktov /92
 Kompozícia a štylizácia prejavu /93
 Nadväznosť úvodu a záveru /94
 Úvod /96
 Záver /98

Jadro	/99
Analýza textov	/102
Spôsob nácviaku a prednes prejavu	/108
Prednes spamäti	/108
Mimika a gestikulácia	/109
Správna artikulácia a ortoepia	/110
Hlasová modulácia, intonácia reči	/110
Záverečné úlohy	/113
Preskúšajte sa	/113

ROZPRÁVANIE V UMELECKEJ LITERATÚRE (Natália Ihnátková)

Rozprávanie ako slohový postup i slohový útvar	/114
Autorská reč	/116
Reč postáv	/116
Dramatizujúce jazykové prostriedky	/118
Individuálny štýl spisovateľa	/119
Hlavné druhy úvodu v rozprávaní	/120
Analýza a úprava textov	/120
Záverečné úlohy	/122
Preskúšajte sa	/123

VŠEOBECNÉ POZNATKY O JAZYKU (Ján Horecký)

Jazyk ako znakový systém	/124
Jazyk a myslenie	/127
Fungovanie jazyka v spoločnosti	/128
Vznik jazyka	/128
Prirodzený jazyk a plánové jazyky	/129
Vývin jazyka	/131
Indoeurópske jazyky	/132
Slovanské jazyky a ich triedenie	/132
Vznik a vývin slovenského jazyka	/140
Členenie slovenského národného jazyka	/141
Vývinové tendencie súčasnej slovenčiny	/144
Norma a kodifikácia	/145
Jazyková kultúra	/146
Jazykoveda a jej disciplíny	/148
Vývin slovenskej jazykovedy	/149
Preskúšajte sa	/152

SYSTEMIZÁCIA, ZHRNUTIE NIEKTORÝCH ZÁKLADNÝCH POJMOV (1. – 4. ročník) (Natália Ihnátková) /153